UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Summmula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri Raymundi

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Quomodo res ablata est restituenda

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Visual Library

nõ obligat̃ ad reſtitutõez toti⁹. qꝛ nõ fuit cã toti⁹ dãni. ſi aũt ꝯſentit in toto
ſic ꝙ iduxit alios ad furtũ tũc obligat̃ ad cãm. qꝛ ꝯſentiẽs ⁊ faciẽs pari pe
na puniunt̃. Et etiã ſi fuit cã totius dãni ꝑ inductõem alioꝝ ad furtũ. tũc
etiã totũ tenet̃ reſtituere. ¶ Pro ꝗ dubitat̃. ſi vnus ex his ſatiſfaceret leſo.
an tũc etiã alij tenerent̃ ad reſtitutõem. Rñdet̃ ꝙ nõ. qꝛ ex quo ſatiſfactũ ẽ le
ſo de ablatis ⁊ ſubtractꝭ. ꝗ tales nõ tenent̃ ad reſtitutõnem

☞ Quarto notandũ. iſtud dictũ de reb⁹ inuẽtis vel ſubtractꝭ veꝝ ẽ ſi
talis res ſit alicui⁹ hoĩs fidelis. nã ſi res ſubtracta eſſet alicuius ſarraceni
vel heretici. tũc meli⁹ ẽ ꝙ diſtribuat̃ pauperib⁹ ꝗ̃ ꝙ reſtitueret̃ ſarraceno
vel heretico. Ratio illius patuit in ſnĩa ꝓcedenti

☞ Quinto notandũ ꝑ modũ dubitatõnis. vtꝝ ſubtractio cuiuſlibet rei
ſit furtũ. Et videt̃ ꝙ nõ. qꝛ ſi aliꝗs in extrema neceſſitate reciperet panẽ ad
comedendũ ne moreret̃. tũc illud ablatũ nõ dr̃ furtũ. qꝛ oĩa ꝓpria in neceſſi
tate fiũt cõia. ⁊ ſi tũc haberet neceſſitatẽ ſic ꝓpria alteri⁹ eẽnt ſibi cõia Et ſic
videt̃ ꝙ illud ablatũ nõ ſit furtũ. Rñdet̃ ꝙ ſubtractio alicui⁹ rei fit dupl̃r
Vno° cogẽte neceſſitate. alio° nõ. ſz ex neqciosa volũtate. ſi ꝑmo mõ aliꝗs
ſumeret panes ꝗ eẽt adeo pauꝑ ꝙ nihil haberet ꝓ ꝗ ſibi emeret. nec ei cã
dei eo petẽte adminiſtraret̃. tũc tal̃ nõ diceret̃ fur nec teneret̃ ad reſtitutio
nem. ⁊ ꝑ ꝯñs nõ etiã faceret furtũ. cũ tpe neceſſitatꝭ oĩa ꝓpria alteri⁹ ſunt
cõia. vt dr̃ Hieroñ. Si nõ pauiſti me tpe neceſſitatꝭ occidiſti me. Et ſi eẽt
aliꝗs ꝗ reciperet panẽ in tali neceſſitate. ⁊ ſi tũc ꝯprehẽderet̃ ⁊ iudex iudica/
ret illũ hoĩem ad mortẽ ipe iudex eẽt verus homicida

☞ Sexto notandũ. ſi vnus plurib⁹ plures res abſtuliſſet ⁊ ipe vellet ſa
tiſfacere. tũc dubitat̃ an ipe dꝫ vni totũ dare an cuilibet ꝑtem ſuã. Rñdet̃.
ꝙ aliter ẽ de foro eccl̃ie. ⁊ aliter de foro ꝯſcie. qꝛ in foro eccl̃ie tũc iſti ꝗ plus
petit plus obligat̃ ad reſtitutõem. Sꝫ in foro ꝯſcie tũc iſti plus tenet̃ reſti
tuere ꝗ plus depauꝑatus ẽ ꝑ eũ. nã in ꝯfeſſione ei ꝯſulendũ ẽ vt plus leſo
egẽti ſubueniat ꝗ̃ alijs habentib⁹. Sꝫ in foro ꝯſcie tunc ille ꝗ ꝑ ꝯſciẽtiam
vellet defendere ꝙ ſibi eſſent plura ablata ſcḋm hoc ei reſtituatur. vel ꝙ re
ſtituat̃ totum vni ꝗ vlterius reſtituat.

☞ Vltimo notandũ. dubitat̃ circa illud capl̃m. vtꝝ vſura. furtũ vel ra
pina ſit licita. Et arguit̃ ꝙ ſic. ꝑmo de vſura. qꝛ in euãgelio dr̃ dñs de iſto
ſeruo ꝗ dixit. Dñe ꝗnꝗ talẽta tradidiſti mihi ecce alia ꝗnꝗ ſuꝑlucratus
ſuꝫ. cui dixit dñs Euge ſerue bone ⁊ fidel̃. In h̃ em̃ dñs videt̃ approbare
vſurã. Sꝫ in oppoſitũ ill̃⁹ habet̃ in pſalmo vbi dr̃. Beat⁹ ẽ ꝗ nõ dedit pe/
cuniã ad vſurã. Sꝫ de furto ⁊ de rapina habet̃ in Exodo. vbi dñs ꝑcepit
filijs iſr̃l vt ſpoliarẽt egyptiacos. ꝗ videt̃ ꝙ furtũ ſeu res ſpoliata ſit licita.
Sꝫ in oppoſitũ dicũt oẽs iuriſte extra de raptorib⁹. libro ꝗnto. Rñdet̃ ꝙ
dupl̃r pt̃ capi vſura. Vno° ꝓprie videlꝫ in bonis tpalib⁹. ⁊ ſic capit̃ genera
liter. Alio° pt̃ capi in intẽtionalib⁹. ſicut in habitib⁹ ſcientificis ⁊ ꝟtuoſis
Primo° tũc vſura ſiue rapina illicita ẽ. vt pſalmiſta innuit in loco ꝓallega/
to. Sꝫ ſcḋo° licita ẽ. qꝛ ꝗ̃ſcunꝗ ꝟtutes pt̃ aliꝗs acꝗrere ſꝑ ẽ licitũ. Sꝫ tũc
ad rõem dr̃. ꝙ illud dictũ euangelij nõ eſt veꝝ de bonis tpalib⁹. ſed bñ de
intentionalib⁹ ⁊ bonis ſpũalib⁹. ⁊ ſic ꝑ ꝗnꝗ talenta poſſumus intelligere
ꝗnꝗ ſenſus ꝑ quos ille ſeruus multas ſcĩas ⁊ virtutes acꝗſiuit